

Календар літературних і пам'ятних дат

Сучасні технології, гаджети та інтернет роблять інформацію доступною багатьом. Натисканням декількох кнопок можна дізнатися, де пройде фестиваль народної музики, як дістатися в будь-яку точку країни, що їли індіанці і багато іншого. Але коли хочеться усамітнитися і зануритися в іншу реальність, кращим вибором ставати художня книга.

Твори, які читало старше покоління, однаково любимо і сьогоднішніми хлопцями. Деяких книг у 2019 році виповнюється більше 3-4 сотень років. Але ними все так само зачитуються, ностальгуючи, дорослі і відкривають для себе діти.

2021 рік є дуже щедрим на особливі важливі дати різного роду. Цього разу будуть святкуватися ювілеї відомих письменників, річниці важливих битв та змін, дати нагадування про проблеми планетарного масштабу, тощо. Усі ці епізоди, події, дні народження та інші дати через певні причини достойні увіковічення не тільки в історії, а й в пам'яті людей.

Українські письменники, ювілеї яких держава святкуватиме у 2021 році

- **215 років** від дня народження **Олекси Петровича Стороженка (1806-1874)**, українського прозаїка (24 листопада)
- **210 років** від дня народження **Маркіяна Семеновича Шашкевича (1811-1843)**, українського поета (6 листопада)
- **185 років** від дня народження **Олександра Яковича Кониського (1836-1900)**, українського прозаїка, перекладача, видавця (18 серпня)
- **165 років** від дня народження **Івана Яковича Франка (1856-1916)**, українського прозаїка, поета, публіциста (27 серпня)
- **160 років** від дня народження **Дніпрової Чайки (Людмили Олексіївни Василевської-Березіної) (1861-1927)**, українського прозаїка, драматурга (1 листопада)
- **150 років** від дня народження **Лесі Українки (Лариси Петрівни Косач-Квітки) (1871-1913)**, української поетеси (25 лютого)
- **150 років** від дня народження **Василя Семеновича Стефаника (1871-1936)**, українського прозаїка (14 травня)
- **150 років** від дня народження **Миколи Кіндратовича Вороного (1871-1938)**, українського поета, перекладача (6 грудня)
- **140 років** від дня народження **Івана Антоновича Кочерги (1881-1952)**, українського драматурга (6 жовтня)
- **130 років** від дня народження **Павла Григоровича Тичини (1891-1967)**, українського поета, перекладача (23 січня)

- **120 років** від дня народження **Валер'яна Петровича Підмогильного (1901-1937)**, українського прозаїка, перекладача (2 лютого)
- **115 років** від дня народження **Олени Іванівни Теліги (1906-1942)**, української поетеси (21 липня)
- **115 років** від дня народження **Івана Багряного (Івана Павловича Лозов'яги) (1906-1963)**, поета, прозаїка українського зарубіжжя (2 жовтня)
- **115 років** від дня народження **Ярослава Васильовича Гримайла (1906-1984)**, українського поета, прозаїка (2 грудня)
- **95 років** від дня народження **Олеся (Олександра) Павловича Бердника (1926-2003)**, українського прозаїка, фантаста (27 листопада)
- **90 років** від дня народження **Емми Іванівни Андієвської (1931)**, поетеси, прозаїка українського зарубіжжя, художниці (19 квітня)
- **90 років** від дня народження **Григора Михайловича Тютюнника (1931-1980)**, українського прозаїка (5 грудня)
- **85 років** від дня народження **Валентина Лукича Чемериса (1936-2016)**, українського прозаїка (8 липня)
- **85 років** від дня народження **Івана Федоровича Драча (1936-2018)**, українського поета, перекладача (17 жовтня)
- **85 років** від дня народження **Миколи Степановича Вінграновського (1936-2004)**, українського поета, прозаїка (7 листопада)
- **85 років** від дня народження **Миколи Федоровича Сингаївського (1936-2013)**, українського поета, перекладача, публіциста (12 листопада)
- **80 років** від дня народження **Ганни Танасівни Чубач (1941-2019)**, української поетеси (6 січня)
- **80 років** від дня народження **Юрія Володимировича Покальчука (1941-2008)**, українського поета, прозаїка (24 січня)
- **80 років** від дня народження **Василя Васильовича Чухліба (1941-1997)**, українського прозаїка, казкаря, журналіста (19 липня)
- **80 років** від дня народження **Романа Мар'яновича Лубківського (1941-2015)**, українського письменника, перекладача, літературознавця, державного діяча (10 серпня)
- **80 років** від дня народження **Миколи Михайловича Яненка (1941)**, українського прозаїка (7 жовтня)
- **75 років** від дня народження **Михайла Федотовича Слабошпицького (1946)**, українського прозаїка, критика, літературознавця (26 липня)
- **70 років** від дня народження **Василя Миколайовича Шкляра (1951)**, українського прозаїка (10 червня)
- **65 років** від дня народження **Світлани Володимирівни Прудник (1956)**, української казкарки (28 квітня)

Книги-ювіляри українських письменників 2021

- **190 років** - "Вечори на хуторі біля Диканьки" (1831) Миколи Васильовича Гоголя
- **185 років** - "Ревізор" (1836) Миколи Васильовича Гоголя
- **110 років** - "Лісова пісня" (1911) Лесі Українки

- **10 років - "Русалонька із 7-В в тенетах лабіринту"** (2011) Марини Степанівни Павленко

Зарубіжні письменники-ювіляри 2021 року

- **580 років** від дня народження **Алішера Навої (1441-1501)**, узбецького поета, мислителя (9 лютого)
- **415 років** від дня народження **П'єра Корнеля (1606-1684)**, французького драматурга (6 червня)
- **400 років** від дня народження **Жана Лафонтена (1621-1695)**, французького поета, байкаря (7 липня)
- **250 років** від дня народження **Вальтера Скотта (1771-1832)**, англійського прозаїка, поета (15 серпня)
- **245 років** від дня народження **Ернста Теодор Амадея Гофмана (1776-1822)** німецького письменника-романтика, художника і композитора (24 січня)
- **235 років** від дня народження **Вільгельма Карла Грімма (1786-1859)**, німецького казкаря, фольклориста (24 січня)
- **210 років** від дня народження **Гарріет Бічер-Стоу (1811-1896)**, американського прозаїка (14 червня)
- **210 років** від дня народження **Вільяма Мейкпіса Теккерея (1811-1863)**, англійського прозаїка, сатирика (18 липня)
- **205 років** від дня народження **Шарлотти Бронте (1816-1855)**, англійського прозаїка (21 квітня)
- **200 років** від дня народження **Шарля П'єра Бодлера (1821-1867)**, французького поета (7 квітня)
- **200 років** від дня народження **Гюстава Флобера (1821-1880)**, французького прозаїка (12 грудня)
- **195 років** від дня народження **Михайла Євграфовича Салтикова-Щедріна** (справжнє прізвище Салтиков, Щедрін - псевдонім) російського письменника, публіциста, критика (1826-1889) (27 січня)
- **195 років** від дня народження **Карла Коллоді (Лоренціні) (1826-1890)**, італійського прозаїка, казкаря (24 листопада)
- **175 років** від дня народження **Генрика Сенкевича (Генрика Адама Олександра Піуса Сенкевича) (1846-1916)**, польського прозаїка (5 травня)
- **155 років** від дня народження **Ромена Роллана (1866-1944)** французького письменника, громадського діяча (29 січня)
- **155 років** від дня народження **Герберта Джорджа Веллса (1866-1946)**, англійського прозаїка, фантаста (21 вересня)
- **150 років** від дня народження **Марселя Пруста (Валантена-Луї-Жоржа-Ежена-Марселя Пруста) (1871-1922)**, французького прозаїка, есеїста, критика (10 липня)
- **150 років** від дня народження **Теодора Германа Альберта Драйзера (1871-1945)**, американського прозаїка (27 серпня)
- **150 років** від дня народження **Генріха Манна (1871–1950)**, німецького письменника, есеїста, драматурга (27 березня)
- **145 років** від дня народження **Джека Лондона (вродженого Джона Гріффіта Чейні) американського письменника (1876-1916) (12 січня)**

- **130 років** від дня народження **Осипа Емільовича Мандельштама (1891-1938)** російського поета, прозаїка, есеїста, літературного критика, перекладача (15 січня)
- **130 років** від дня народження **Михайла Опанасовича Булгакова (1891-1940)**, російського прозаїка, уродженця м. Києва (15 травня)
- **125 років** від дня народження **Френсіса Скотта Кі Фіцджеральда (1896-1940)**, американського прозаїка (24 вересня)
- **115 років** від дня народження **Джеймса Гедлі Чейза (Рене Брабазона Реймонда) (1906-1985)**, англійського прозаїка, автора захопливих детективів (24 грудня)
- **110 років** від дня народження **Анаторія Наумовича Рибаківа (1911-1999)** російського письменника (14 січня)
- **110 років** від дня народження **Вільяма Джеральда Голдінга (1911-1993)**, англійського прозаїка (19 вересня)
- **100 років** від дня народження **Станіслава Лема (1921-2006)**, польського прозаїка, фантаста (12 вересня)
- **85 років** від дня народження **Річарда Баха (1936)**, американського прозаїка (23 червня)
- **70 років** від дня народження **Ліан Таннер (1951)**, австралійського прозаїка, драматурга, авторки пригодницьких творів для підлітків (17 березня)

Книги-ювіляри зарубіжних письменників 2021році

- **700 років** - "Божественна комедія" (1321) Данте Аліг'єрі
- **420 років** - "Гамлет" (1601) Вільяма Шекспіра
- **295 років** - "Подорож у деякі віддалені країни світу Лемюеля Гуллівера" (1726) Джонатана Свіфта
- **230 років** - "Пригоди барона Мюнхгаузена" (1791) Рудольфа Еріха Распе
- **205 років** - "Лускунчик та мишачий король" (1816) Ернста Теодора Амадей Гофмана
- **195 років** - Перший російський переклад казок братів Грімм (1826)
- **190 років** - "Про царя Салтана, про сина його славного й могутнього богатыря князя Гвідона Салтановича та про прекрасну царівну Лебедицю" (1831) Олександра Сергійовича Пушкіна
- **190 років** - "Казка про попа і працівника його Балду" (1831) Олександра Сергійовича Пушкіна
- **190 років** - "Собор Паризької Богоматері" (1831) Віктора Гюго
- **190 років** - "Червоне і чорне" (1831) Стендаля
- **185 років** - "Капітанська дочка" (1836) Олександра Сергійовича Пушкіна
- **175 років** - "Граф Монте-Крісто" (1846) Олександра Дюма
- **170 років** - "Мобі Дік, або Білий Кит" (1851) Германа Мелвілла
- **165 років** - "Коник-Горбоконик" (1856) Петра Павловича Єршова
- **155 років** - "Злочин і кара" (1866) Федора Михайловича Достоевського
- **150 років** - "Аліса в Задзеркаллі" (1871) Льюїса Керрола
- **145 років** - "Пригоди Тома Соєра" (1876) Марка Твена
- **140 років** - "Пригоди Піноккіо: історія дерев'яної ляльки" (1881) Карла Коллоді
- **130 років** - "Пригоди Шерлока Холмса" (1891) Артура Конан-Дойла
- **130 років** - "Портрет Доріана Грея" (1891) Оскара Уайльда (Вайлда)

- 125 років - "Чайка" (1896) Антона Павловича Чехова
- 120 років - "Собака Баскервілів" (1901) Артура Конан-Дойла
- 115 років - "Біле ікло" (1906) Джека Лондона
- 110 років - "Гранатовий браслет" (1911) Олександра Івановича Купріна
- 100 років - "Червоні вітрила" (1921) Олександра Гріна
- 95 років - "Вінні-Пух і всі, всі, всі ..." (1926) Алана Мілна
- 95 років - "Федорине горе", "Диво-дерево", "Плутанина", "Телефон" (1926) Корнія Івановича Чуковського
- 90 років - "Нічний політ" (1931) Антуана де Сент-Екзюпері
- 90 років - "Золоте теля" (1931) Іллі Ільфа і Євгена Петрова
- 85 років - "Іграшки" (1936) Агнії Львівни Барто
- 85 років – "Віднесені вітром" (1936) Маргарет Мітчелл
- 75 років – "Знаменитий детектив Калле Блюмквіст" (1946) Астрід Ліндгрєн
- 70 років - "Пригоди Чиполліно" (1951) Джанні Родарі
- 70 років - "Вітя Малєєв в школі і вдома" (1951) Миколи Миколайовича Носова
- 70 років - "Над прірвою в житті" (1951) Джерома Девіда Селінджера
- 65 років - "Моя сім'я та інші звірі" (1956) Джеральда Даррелла
- 65 років - "Расмус-волоцюга" (1956) Астрід Ліндгрєн
- 55 років - "Майстер і Маргарита" (1966) Михайла Опанасовича Булгакова
- 55 років - "Маленький привид" (1966) О. Проїслер
- 55 років - "Крокодил Гена і його друзі" (1966) Едуарда Миколайовича Успенського
- 50 років - Трилогія про Незнайку (1971) Миколи Миколайовича Носова
- 45 років - "Білий Бім чорне вухо" (1976) Гавриїла Миколайовича Троепольського
- 40 років – "Роні, дочка розбійника" (1981) Астрід Ліндгрєн

Світові пам'ятні, та знаменні дати 2021 року

Поняття **«пам'ятна дата»** має більш деталізоване визначення.

Пам'ятними іменуються ті дати, які несуть в собі згадку про значущі події. Зазвичай ці події мали вплив на якісь особливі ситуації або на сфери життя (політика, соціум та ін.)

Світові пам'ятні дати 2021 року, на жаль, складаються не тільки з ювілеїв та радісних подій, а й із сумних та трагічних. Серед останніх виділяють:

- день підтримки жертв злочинів – **22 лютого**;
- день пам'яті жертв рабства та работоргівлі – **25 березня (міжнародний)**;
- день визволення в'язнів фашистських концтаборів – **11 квітня (відзначається майже у всьому світі)**;
- день пам'яті жертв радіаційних аварій та катастроф (міжнародний) – **26 квітня**;
- День вшанування пам'яті жертв застосування хімічної зброї – **29 квітня**;
- День пам'яті загиблих внаслідок СНІДу – **20 травня**;

- **23 серпня** вшановуватимуться жертви сталінізму та нацизму, а також жертви работоргівлі;
- Всесвітній день жертв дорожніх аварій відбудеться **18 листопада**;
- майже за тиждень потому вшановується пам'ять жертв голодомору **24 листопада**;
- на початку зими вшановується людська гідність жертв геноциду **9 грудня**;
- останнім скорботним пам'ятним днем року вважається **14 грудня** – день вшанування пам'яті учасників ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи.

Поняття **«ювілейна дата»** зазвичай використовується коли ведеться розмова про конкретну людину або про подію, а лічба розпочинається з моменту народження або з дня коли ця подія відбулася. Більш того, бувають випадки коли ювілейні дати відраховуються з моменту смерті або важливої події. Не існує жодного правила що б регламентувало те, яку дату можна іменувати ювілейною, але зазвичай святкується дата, яка закінчується на нуль або на п'ять.

«Знаменні дати» — так називаються дати, які несуть в собі згадку про дуже символічні події в країні або в усьому світі. Час дізнатися які знаменні світові дати 2021 року будуть святкуватися незабаром. **До таких дат належать:**

- **27 січня** – свято, яке увіковічнює трагічну подію – Всесвітній день вшанування жертв Голокосту.
- **4 лютого** – день, що закликає всіх до боротьби проти страшного захворювання — Всесвітня день боротьби з раком.
- **20 лютого** – Міжнародний день боротьби за соціальну справедливість у суспільстві.
- **3 березня** – дата, яка нагадує що треба шанувати природу — День дикої природи.
- **20 березня** – День, коли побажання щастя чекає на кожного.
- **21 березня** – Міжнародний день поезії.
- **7 квітня** день, коли варто подумати і про себе — День здоров'я.
- **26 квітня** – Міжнародний день пам'яті жертв чорнобильської катастрофи.
- **8-9 травня** – Дні пам'яті та примирення, присвячений загиблим у Другій світовій війні.
- **31 травня** – Всесвітній день без тютюну.

- **4 червня** – Всесвітній день невинних дітей, які стали жертвами агресії.
- **12 серпня** – свято юного покоління — День молоді.
- **21 вересня** – Всесвітній день миру.
- **5 жовтня** – Свято вчителя.
- **17 листопада** – Всесвітній день філософії.
- **1 грудня** – День боротьби зі страшною хворобою — СНІДом.
- **20 грудня** – День солідарності людей.